

Energeetika- ja keskkonnaministri määruse „Majandus- ja kommunikatsiooniministri 30.06.2014. a määruse nr 46 „Kütuste täpsustatud loetelu“ muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse [vedelkütuse seaduse](#) § 2 lõike 3 alusel.

1.1. Sisukokkuvõte

Eelnõuga kavandatud muudatus vähendab ettevõtjate halduskoormust, sest kaovad veeldatud biometaan klassifitseerimisega seotud vedelkütuse seadusest tulenevad loakohustused ja muud kohustused, mis senise korra järgi kehtivad põhjendamatult veeldatud biometaan käitlemise korral.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Kliimaministeeriumi energeetika osakonna transpordikütuste ekspert Romario Siimer (romario.siimer@kliimaministeerium.ee, +372 625 0001). Eelnõu õigusekspertiisi on teinud Kliimaministeeriumi õigusosakonna nõunik Elina Lehestik (elina.lehestik@kliimaministeerium.ee). Eelnõu on keeetoimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Aili Sandre (aili.sandre@justdigi.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõukohase määrusega muudetakse kütuste täpsustatud loetelu ja jäetakse välja biomassist toodetud veeldatud biometaan (edaspidi LBM), mis tollitariifistiku muudatuste ja Euroopa Komisjoni selgitavate märkuste tõttu kuulub kaubakoodi 2711 19 00 alla.

Kehtiva korra väljatöötamisel lähtuti koodi 2711 19 00 tollasest sisust, mille all mõeldi peamiselt mootorsõidukites kasutatavat veeldatud naftagaasi (edaspidi LPG). Euroopa Komisjoni hilisemate tõlgenduste kohaselt hõlmab sama kaubakood ka biomassist toodetud veeldatud gaasilisi kütuseid, sealhulgas bio-LNG-d. Selle tulemusena käsitatakse LBM-i vedelkütuse seaduse tähenduses kütusena üksnes tolliklassifikatsiooni alusel, kuigi samasse kategooriasse kuuluv fossiilne LNG (kaubakood 2711 11 00) ei kuulu vedelkütuse seaduse kohaldamisalasse.

Selline olukord ei ole kooskõlas regulatsiooni algse eesmärgiga ega Euroopa Liidu taastuvenergia poliitika põhimõtetega. Taastuvkütuste kasutuselevõttu soodustavates Euroopa Liidu õigusaktides, sealhulgas **Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2023/2413**, 18. oktoober 2023, millega muudetakse direktiivi (EL) 2018/2001, määrust (EL) 2018/1999 ja direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest allikatest toodetud energia kasutamise edendamise ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652 (taastuvenergia direktiiv), tõendatakse biometaan taastuvpäritolu massibilansi süsteemi ja jätkusuutlikkuse tõendite kaudu, mitte kütuse füüsikaliste omaduste või keemilise koostise alusel. Biometaan päritolu kontrollitakse sertifitseerimissüsteemide kaudu ning tulevikus ka Euroopa Liidu taastuvkütuste andmebaasi (ingl *k Union Database*) abil.

Kehtiv sõnastus on toonud kaasa olukorra, kus LBM-i maaletoojal või müüjal tekivad vedelkütuse seadusest tulenevad tegevusloa, tagatise ja muud halduskohustused üksnes tollikoodi alusel. Need

kohustused on algselt mõeldud vedelkütuste ja LPG käitlemise reguleerimiseks ning nende kohaldamine LBM-i suhtes ei ole eesmärgipärane.

Muudatusega taastatakse regulatsiooni algne eesmärk, säilitades veeldatud naftagaasi (LPG) reguleerimise ning välistades samal ajal LBM-i põhjendamatu kuulumise vedelkütuse seaduse kohaldamisalas.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõuga kavandatud muudatus on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõju

Määrusel on positiivne mõju ettevõtluskeskkonnale ja taastuvkütuste kasutuselevõtule. Muudatuse tulemusena väheneb LBM-i käitlevate ettevõtjate halduskoormus, kuna neile ei kohaldu enam vedelkütuse seadusest tulenevad tegevusloa, tagatise ja muud seotud kohustused, mis ei ole LBM-i olemust ja kasutusotstarvet arvestades põhjendatud.

Muudatus toetab taastuvate kütuste turule toomist ning aitab vältida olukorda, kus taastuvkütuseid koheldakse rangemalt kui nende fossiilseid alternatiive. Samuti aitab muudatus suurendada õigusselgust, sest vedelkütuse seaduse kohaldamine ei sõltu edaspidi üksnes tolliklassifikatsiooni ajaloolisest kujunemisest.

Muudatus ei avalda mõju riigi julgeolekule, keskkonnale, riigiasutuste töökorraldusele ega riigieelarvele. Järelevalveasutustele ei kaasne uusi ülesandeid.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamise eeldatavate kuludega ei kaasne riigieelarvele ega kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvetele lisakulusid ega tekita see ka lisatööd.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu saadetakse ettepanekute esitamiseks järgmistele asutustele: Rahandusministeerium, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Maksu- ja Tolliamet, Keskkonnaamet, AS Elering, MTÜ Transpordikütuste Ühing, MTÜ Eesti Gaasiliit, AS Elenger Grupp, AS Olerex, MTÜ Eesti Biogaasi Assosatsioon.